

MINISTERSTVO

**ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia

Stratégia adaptácie SR na zmenu klímy - aktualizácia

Udržateľné mestá v kontexte zmeny klímy

Angelika Tamášová

Sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia

Odbor politiky zmeny klímy

16. október 2018

Bratislavský samosprávny kraj

Bratislava, Sabinovská 16

Dôsledky zmeny klímy v EÚ

Horský región

Priemerná teplota vzduchu sa zvyšuje rýchlejšie ako európsky priemer.

Zmenšenie rozsahu snehovej pokrývky a skrátenie obdobia s výskytom trvalej snehovej pokrývky.

Posun vegetačných zón.

Vysoké riziko vyhynutia ohrozených druhov.

Zvýšené riziko výskytu škodcov v lesných ekosystémoch.

Zvýšené riziko výskytu skalných rútení a zosuvov pôdy.

Pokles v zimných turistických aktivitách.

Kontinentálny región

Predlžovanie a rast extrémnosti vln horúčav.

Pokles úhrnov zrážok v letnom období a častejší výskyt sucha.

Výskyt extrémnych úhrnov zrážok a zvýšenie výskytu maximálnych prietokov povodní.

Zvýšené riziko výskytu lesných požiarov.

Zvýšený energetický dopyt na chladenie.

Zdroj: EEA, 2017.

Trendy vo vybraných klimatických prvkoch na Slovensku (1881 – 2017)

rast
priemernej ročnej
teploty vzduchu
asi o 1,73 °C

priestorovo
rozdielny trend
ročných úhmov
atmosférických
zrážok v priemere
asi o 0,5 % (na
juhu SR bol pokles
miestami aj viac
ako 10 %, na severe
a severovýchode
ojedinele úhm zrážok
vzrástol do 3 %)

pokles
relatívnej vlhkosti
vzduchu (na juhu
Slovenska od roku
1900 doteraz
o 5 %, na ostatnom
území menej)

pokles
všetkých charakteristík
snehovej pokrývky
do výšky 1 000 m
takmer na celom
území SR (vo väčšej
nadmorskej výške
bol zaznamenaný jej
nárast)

vzrast
potenciálneho výparu
a pokles vlhkosti
pôdy – charakteristiky
výparu vody z pôdy a
rastlín, vlhkosti pôdy,
slniečného žiarenia
potvrdzujú, že najmä
juh Slovenska sa
postupne vysušuje

krátky
časový interval
striedania extrémne
vlhkých a suchých
rokov

extrémne
suché roky (2003,
2007), výrazne suché
roky (1990 – 1994,
2000, 2002, 2015,
2017) extrémne vlhké
roky (2010, 2016),
mimoriadne suché
roky (2011, 2012)

extrémne
úhmy zrážok,
zvýšené riziko
lokálnych povodní,
oveľa častejší výskyt
lokálneho alebo
celoplošného sucha

Piliere adaptácie na zmenu klímy

Adaptácia na národnej úrovni

Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy

2014

MŽP SR začalo prípravu aktualizácie NAS

2017

Príprava národného akčného plánu adaptácie

2019

2016

Informácia o dosiahnutom pokroku pri realizácii adaptačných opatrení v SR

2018

Schvaľovací proces
SEA, IPK,
MPK, HSR,
vláda SR

po 2020

Úlohy z uznesenia vlády

Ciele adaptačnej politiky SR do roku 2025 (s výhľadom do roku 2030)

Hlavným cieľom aktualizovanej národnej adaptačnej stratégie je:

- zlepšiť pripravenosť SR čeliť nepriaznivým dôsledkom zmeny klímy,
- priniesť čo najširšiu informáciu o súčasných adaptačných procesoch,
- na základe analýzy ustanoviť inštitucionálny rámec a koordinačný mechanizmus na zabezpečenie účinnej implementácie adaptačných opatrení na všetkých úrovniach a vo všetkých oblastiach,
- zvýšiť celkovú informovanosť o tejto problematike.

Čiastkové ciele v oblasti adaptácie

1. Zabezpečenie aktívnej tvorby národnej adaptačnej politiky.
2. Implementácia adaptačných opatrení a monitoring ich účinnosti v praxi.
3. Posilnenie premietnutia cieľov a odporúčaní NAS v rámci viacúrovňovej správy vecí verejných a podpory podnikania.
4. Zvyšovanie verejného povedomia o problematike zmeny klímy.
5. Podpora synergie medzi adaptačnými a mitigačnými opatreniami a využívanie ekosystémového prístupu pri realizácii adaptačných opatrení.
6. Podpora premietnutia cieľov a odporúčaní *Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy a Parížskej dohody.*

3.2 Premietnutie adaptácie na vertikálnej úrovni riadenia a posilnenie adaptačného procesu na regionálnej a lokálnej úrovni

Rámcové opatrenia:

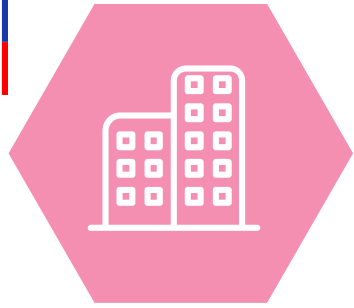
- Budovať inštitucionálne kapacity na regionálnej a lokálnej úrovni, posilniť postavenie samospráv.
- Vypracovať regionálne adaptačné stratégie a adaptačné stratégie veľkých miest kvôli potenciálne najväčším dopadom na obyvateľstvo.
- Začleniť adaptačné opatrenia do relevantných strategických dokumentov regiónov a sídiel pre zvýšenie efektívnosti ich uplatňovania (napr. prípravou adaptačných stratégií alebo premietnutím do územných plánov).
- Podporovať implementáciu proaktívnych adaptačných opatrení na posilnenie adaptívnej schopnosti sídelného prostredia.
- Podporovať dobrovoľné iniciatívy miest a obcí v oblasti adaptácie.

Oblasti a sektory

Sídelné prostredie

- Prejavy a dôsledky zmeny klímy v sídelnom prostredí
(zvýšenie počtu tropických dní a výskyt vln horúčav, nerovnomerné rozloženie zrážok, výskyt extrémnych úhrnov zrážok spôsobujúcich povodne, sucho, extrémne poveternostné situácie)
- Adaptačné opatrenia v kompetencii príslušných štátnych orgánov
(MDV SR, MŽP SR, MPA RV SR, MZ SR)
- Adaptačné opatrenia na území samospráv
(vlny horúčav, extrémne poveternostné javy, sucho, povodne)
- Nástroje adaptácie
(územné plány, programy hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja, adaptačné stratégie, akčné plány alebo katalógy adaptačných opatrení)

Kroky proaktívnej adaptácie

Zdroj: Adaptation Support Tool, 2018

Ďakujem za pozornosť.